

Stimulerer til å skrive ny musikk

NYSKAPERE: Helge Lien (til venstre) Jon Skjerdal og Per Zanussi er enige om at det er behov for nyskrevet musikk til festivalene, uten at det nødvendigvis må bety store bestillingsverk.

Nattjazz har i år gitt fire unge musikere i oppdrag å skrive ny musikk til festivalen. En viktig oppgave mener både oppdragsgiveren og komponistene.

► Nattjazz

OLAV GORSETH
MARTIN EILERTSEN (foto)
olav.gorseth@bt.no

Festivalsjef Jon Skjerdal mener at norske jazzfestivaler er altfor lite flinke til å stimulere til nyskaping. Og når det gjøres, er det gjerne i form av store bestillingsverk.

– Enhver festivalsjefs våte drøm er å sette sammen «sitt eget» band av favorittmusikere, og så gi dem i oppdrag å skape noe helt nytt. Det kan føre til mye flott, men det er ingen garanti for det. Vi har i stedet utfordret fire musikere som er her med sine faste band til skrive ett kvarter ny musikk hver, sier Skjerdal.

Ut av landet

Disse fire er Helge Lien, Per Zanussi, Mathias Eick og Eivind Aarset.

– Det er flere grunner til at vi gjør det slik. En av dem er at de internasjonale gjestene vi har her da får høre helt nytt stoff fra disse musikerne, noe som kan bidra til at musikken kommer ut

over landets grenser. Og så er det i tråd med Nattjazz-profilen som går ut på å stimulere ny og ung musikk. Dette er mulig fordi det finnes geniale støtteordninger her i landet. Resultatet er at Nattjazz får uroppførelse av en god time ny musikk. Det er i grunnen en litt annen måte å tenke bestillingsverk på, sier Skjerdal.

Per Zanussi synes det er ekstra fint å kunne skrive for sitt eget band, Zanussi 5.

– Festivaler er ofte opptatt av å lage nye sammensetninger av musikere. Det er mer sjelden at et etablert band får i oppdrag å lage ny musikk for seg selv, sier Zanussi.

Helge Lien er opptatt av at slike oppdrag ofte kan være det som skal til for å forløse nesten ferdig materiale.

Smertefull prosess

– For meg er det å skrive musikk en smertefull prosess, full av tvil. Det å få en deadline er gjerne det

endelige puffet som skal til for at musikken skal komme helt i mål.

– Jeg har mye musikk liggende på datamaskinen min, men den venter på å bli fullført. Og da er et slikt puff viktig, men like viktig er det å få anledning til å rydde tid til å komme til målet, sier Zanussi.

Han har forresten hatt det ekstra travelt foran Nattjazz, i og med at han sammen med Rolf Wallin har arrangert musikken til konserten med Nils Peter Molvær og Bergen Big Band i Grieghallen kommende torsdag.

Både Zanussi og Lien er opptatt av at musikk også vokser på å bli spilt live – med fast besetning.

– Tradisjonelle bestillingsverk har sjelden et langt liv. Repertoaret til et band lever mye lenger, et band kan bygge opp repertoaret langsiktig og musikken utvikles og foredles underveis. All musikk har godt av å bli spilt noen ganger, sier Zanussi.

Festspillpris til Hadland

Robert Levins Festspillpris 2010 på 25.000 kroner tildeles pianisten Christian Ihle Hadland. Overrøkkelsen finner sted på hans konsert sammen med Vertavokvartetten i Håkonshallen i Bergen i dag. Ihle Hadland (27) er fra Stavanger og vant Ungdommens Pianomesterskap i 1997. Han debuterte med Kringkastingsorkesteret som 15 åring og har studerte han under mesterpedagogen Jiri Hlinka. Ihle Hadland har gjort seg internasjonalt bemerket som solist, kammermusiker og akkompagnatør og han har utgitt en rekke kritikerroste CD-er, blant annet sammen med Henning Kraggerud og Annar Follesø. Robert Levins Festspillpris er tidligere tildelt blant andre pianistene Leif Ove Andsnes, Sveinung Bjel-land, Håvard Gimse, Helge Kjekshus og Gunilla Süssmann.

Hørespill

Opera Festspillene

Edvard Fliflet Bræin:
Anne Pedersdotter
Knut Hendriksen, regi
Marte Moen Danielsen,
scenografi
Peter Szilvay, dirigent
Forsvarets musikkorps Vestlandet
KorVest og Collegium Musicum
Bergenhus festning

Problematiske fremføring av Edvard Fliflet Bræins opera

Det beste ved fremføringen av Anne Pedersdotter var musikken. Edvard Fliflet Bræin skrev den i sin tid for symfoniorkester. På fredag hørte vi den i Erling Rydlands solide transkripsjon for blåserorkester som Divisjonsmusikken og Peter Szilvay spilte så godt at man ikke savnet strykerne i det hele tatt. Den litt harde, kalde messingklangen viste seg å passe helt fint til Bræins kantede, Hindemith-inspirerte musikk. Den sceniske fremføringen var betydelig mer problematisk. For det første fordi eksersisplassen på Bergenhus festning er uegnet til slikt. Terenget skråner riktignok lett nedover mot scenen, men ikke nok til at det blir skikkelig amfi – noe som betyr at man fra halvdelen av plassene ikke ser scenen, men bare så vidt skimter hodene av sangerne i heldige stunder. Jeg så deler av operaen stående i bakgrunnen der det var bedre overblikk. Det følgende er skrevet med forbe-

hold om at jeg ikke fikk alt med meg. Operaen er i utgangspunktet lang, altfor lang. Det er lite action i den, og det meste av historien utvikles i samtaler. Knut Hendriksens regi hjalp ikke på dette. Det meste av tiden sto eller satt personene stivt plassert i statiske tablåer, og når de endelig handlet fysisk, skjedde det med nærmest stumfilmaktig gestikk, av og til på grensen til det komiske. Man lurer på hva en Calixto Bieito kunne ha fått ut av denne operaen. Under disse omstendighetene ble det ekstra mye vekt på den musikalske side av saken. Heldigvis var det mange gode sangere involvert. Bassen Carsten Stabell sang den gamle bispens parti med tyngde og verdighet og sopranen Kari Hammøy var en ekspressiv, hevrende Merete Beyer. Hovedrollen som Anne Pedersdotter ble sunget flott og dramatisk av den sterke, svenske sopranen Ingela Brimberg, og i rollen som hennes unge sønn og elsker hørte vi en annen svenske, tenoren Tomas Lind. Han slet en del med intonasjon og frasering i de første aktene, men sang seg opp etter hvert, og han var den av sangerne som hadde det sterkeste sceniske nærvær. Så vidt jeg kunne se. Kveldens beste øyeblikk? Da Statsraad Lehmkühl kom glidende majestetisk forbi bak festningen.

PETER LARSEN

Smågrøss for småtroll

Teater Festspillene

Godnatthistorier
Av og med Dukkenikkerne:
Jack Markussen og Jan Holden
Grieghallen: Trolltog
Regi: Ådne Sekkelsten

Gode grep, men ikke helt gjennomført

I Festspillenes grøssaktige profil i år er dette et bestillingsverk der de inviterer oss og de unge fremmøtte inn – i det som etter hvert viser seg å være en verden der ting ikke er helt slik de fremstår. Vi blir møtt av en sprudlende, lett nervøs søvngjenger i Jack Markussens skikkelse, som ønsker å invitere alle inn på sovesalen for å hvile litt. Han skaper umiddelbar god kommu-

nikasjon med ungene og innspill blir tatt alvorlig med glimt i øyet. Å få komme inn i dette som vi får vite er et transilvansk barnehjem der det er natt og vi alle skal sove, skaper spenning og nysgjerrighet til det som skal skje. Herfra slår det dessverre litt sprekker i en forestilling som nok kan ha godt av å spille seg litt mer inn, og hadde trengt en noe strengere dramaturgi for å gi et mer helhetlig uttrykk. Det er noen spennende lag av typen teater – i – teateret som, uten å røpe for mye av handlingen, glipper fordi stykket ikke er tydelig nok konsentrert om å drive hovedhistorien frem.

SILJE BRIGITTE FOLKEDAL